

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 257/09-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. septembra 2009 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Jána Lubyho a Ladislava Orosza v konaní o sťažnosti RNDr. J. P., B., zastúpenej advokátom JUDr. D. P., B., ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. PN 6 C 144/08, za účasti Okresného súdu Piešťany, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo RNDr. J. P. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. PN 6 C 144/08 **p o r u š e n é b o l o .**

2. Okresnému súdu Piešťany **p r i k a z u j e**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. PN 6 C 144/08 konal bez zbytočných prietáhov.

3. RNDr. J. P. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 1 500 € [slovom tisícpäťsto eur (45 189 Sk)], ktoré jej je Okresný súd Piešťany povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Piešťany je povinný uhradiť RNDr. J. P. trovy konania v sume 245,70 € [slovom dvestoštyridsaťpäť eur a sedemdesiat centov (7 401,96 Sk)] na účet jej právneho zástupcu JUDr. D. P., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. IV. ÚS 257/09 z 23. júla 2009 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť RNDr. J. P. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. PN 6 C 144/08 (ďalej aj „namietané konanie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka podala 13. januára 2004 okresnému súdu návrh na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Sťažovateľka uviedla, že ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo konanie v jej právnej veci právoplatne skončené. Okrem toho, že sa sťažovateľka domáhala, aby ústavný súd podľa čl. 127 ústavy vyslovil, že postupom okresného súdu bolo porušené jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, zároveň požadovala tiež prikázať okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných priet'ahov. Napokon žiadala, aby jej bolo priznané aj finančné zadost'učinenie v sume 5 000 € (150 630 Sk) a náhrada trov právneho zastúpenia.

Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti podaním sp. zn. Spr. 565/2009 doručeným ústavnému súdu 31. augusta 2009, v ktorom sa okrem iného uvádza:

«Z obsahu spisu a listinných dôkazov priložených k návrhu je preukázané, že dňa 13. 01. 2004 bol na tunajší súd doručený návrh navrhovateľky o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti (na čl. 1). Na čl. 2-29 navrhovateľka doložila listinné dôkazy k návrhu.

Advokátka navrhovateľky (ďalej len A z čl. 1) doručila na OS Piešťany dňa 12. 11. 2004 urgenciu na konanie vo veci. (čl. 30)

A z čl. 1 doručila dňa 1. 4. 2005 na OS Trnava sťažnosť na prietahy v konaní. (čl. 31)

Vyššia súdna úradníčka OS Trnava vyzvala dňa 13. 4. 2005 navrhovateľku na oznámenie ceny nehnuteľností, ku ktorým vlastnícke právo žiada určiť a A z čl. 1 ju prevzala dňa 27. 4. 2005. (čl. 32)

Podpredsedníčka OS Trnava sa dňa 15. 4. 2005 vyjadrila k sťažnosti. (čl. 33)

A z čl. 1 doručila súdu dňa 11. 5. 2005 žiadosť o predĺženie lehoty na doloženie požadovaných informácií žiadaných vyššou súdnou úradníčkou na čl. 32, a to do 20. 5. 2005. (čl. 34)

A z čl. 1 doručila dňa 9. 6. 2005 na OS Trnava znalecký posudok č. 09/2004 a oznámenie o cene sporných nehnuteľností. (čl. 35,36)

Od 23. 6. 2005 bol opatrením spis pridelený na rozhodnutie sudcovi JUDr. M. S. (čl. 37)

Sudca vz. 4a vyzval dňa 13. 7. 2005 navrhovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za návrh. Výzvu prevzala A z čl. 1 dňa 4. 8. 2005 a navrhovateľka dňa 8. 8. 2005. (čl. 39, 40)

Dňa 9. 8. 2005 bol zaplatený súdny poplatok v sume 2.085 Sk. (čl. 41)

Navrhovateľka doručila dňa 21. 11. 2005 na OS Trnava žiadosť o urýchlené vytýčenie konania. (čl. 42)

OS Trnava vydal uznesenie č. k. PN-12 C 7/04-43 zo dňa 23. 11. 2005, ktorým vyzval odporcu na vyjadrenie sa k návrhu + podľa § 115 a OSP. Zároveň sudca vytýčil termín pojednávania na 27. 1. 2006. Predmetné uznesenie a predvolanie na T prevzala navrhovateľka 19. 12. 2005, A z čl. 1 dňa 20. 12. 2005 a I z čl. 1 dňa 22. 12. 2005. (čl. 43)

A z čl. 1 doručila dňa 8. 12. 2005 súdu urgenciu na konanie vo veci. (čl. 46)

Dňa 3. 1. 2006 sa vyjadrila podpredsedníčka OS Trnava JUDr. H. k výzve riaditeľa odboru právnych analýz a expertíz I. - kanc. Verejného ochrancu práv. (čl. 47)...

Dňa 24. 1. 2006 bolo súdu doručené vyjadrenie JUDr. V. B., advokáta zastupujúceho odporcu 1 z čl. 1 (ďalej len B z čl. 1) + doložil listinné dôkazy. (čl. 50-55)

Dňa 27. 1. 2006 sa konalo na OS Trnava pojednávanie, prítomní boli 1 z čl. 1, A z čl. 1, I z čl. 1, B z čl. 1. Účastníci boli oboznámení s písomnými vyjadreniami protistrán. Súd odročil pojednávanie na 17. 3. 2006 za účelom predvolania svedkov uvedených na čl. 56 - druhá strana za účelom, aby navrhovateľka do budúceho pojednávania predložila súdu geometrický plán resp. reálny stav zapísaných pozemkov k r. 1947 a vyžiadania LV č. 330 z katastra. (čl. 56)

A z čl. 1 doručila dňa 9. 2. 2006 súdu návrh na pristúpenie účastníka do konania podľa § 92 ods. 1 OSP. (čl. 66, na čl. 58 je sprievodný list k návrhu + listinné dôkazy doložené spolu s návrhom)...

Navrhovateľka dňa 13. 3. 2006 doručila súdu doplnenie žaloby. (čl. 72 + na čl. 73-104 doložila listinné dôkazy)

Dňa 17. 3. 2006 sa konalo pojednávanie na súde. Boli prítomní účastníci; 1 z čl. 1, A z čl. 1, I z čl. 1, B z čl. 1. a predvolaní svedkovia: Ing. M. D., JUDr. V. J., E. P., M. P., prítomný nebol svedok M. P. zo zdravotných dôvodov. Všetci účastníci boli k predmetu sporu vypočutí. (čl. 108)

Sudca JUDr. S. dňa 17. 3. 2006 na pojednávaní odročil pojednávanie na neurčito s tým, že súd zváži ďalšie znalecké dokazovanie a bude rozhodnuté o pristúpení ďalšieho účastníka konania. Zároveň predložil spis vyššiemu súdnemu úradníkovi na vypracovanie uznesenia o pribratí znalca a pripustení ďalších účastníkov konania. (čl. 113, 114)

Dňa 22. 3. 2006 doručila A z čl. 1 podanie označené ako „Návrh na doplnenie dokazovania“ pribratím znalca do konania. (čl. 115)

OS Trnava uznesením č. k. PN-12 C 7/2004-116 zo dňa 22. 5. 2006 pripustil vstup ďalších účastníkov do konania. (čl. 116)

OS Trnava uznesením č. k. PN-12 C 7/2004-117 zo dňa 22. 5. 2006 ustanovil znalca Ing. L. G. na podanie znaleckého posudku. (čl. 117)

B z čl. 1 doručil súdu dňa 7. 6. 2006 listinné dôkazy.

OS Trnava zaslal dňa 26. 6. 2006 znalcovi spis na vypracovanie znaleckého posudku. Znalec Ing. G. vrátil súdu dňa 25. 9. 2006 spis s odôvodnením, že už nie je zapísaný do zoznamu znalcov. Následne sudca urobil dňa 28. 10. 2006 úpravu pre vyššieho súdneho úradníka, aby uznesením pribral do konania iného znalca. OS Trnava uznesením č. k. PN-12 C 7/2004-125 zo dňa 5. 10. 2006 ustanovil znalca Ing. R. W. na podanie znaleckého posudku (čl. 122-125).

Na čl. 130 je úprava sudcu (zo dňa 20. 1. 02006) na opätovné doručovanie zásielok tým účastníkom, ktorým sa nepodarilo listiny zasielané súdom doručiť, t. j. zásielky sa vrátili ako nedoručené.

Znalec Ing. W. doručil súdu dňa 20. 11. 2006 žiadosť o preddavok v sume 2.200 Sk. (čl. 132)...

OS Trnava zaslal dňa 8. 1. 2007 celý spis znalcovi na vypracovanie znaleckého posudku. Vypracovaný znalecký posudok č. 5/07 bol doručený súdu dňa 19. 3. 2007 spolu s vyúčtovaním znalca. (135-149)

Sudca dňa 23. 3. 2007 zaslal spis znalcovi späť s dotazmi na niektoré skutočnosti + dal pokyn pre kanceláriu o zaslanie znaleckého posudku účastníkom konanie s výzvou na vyjadrenie sa k ZP. (čl. 150, 151)...

Dňa 12. 9. 2007 bola spísaná zápisnica o výsluchu, pričom boli prítomní ako všetci účastníci konania tak i znalec Ing. W. Účastníci boli oboznámení s tým, že znalec do 1 mesiaca doručí súdu dodatok k znaleckému posudku spolu s novo vypracovaným plánom. Účastníci proti tomu nie nenamietali. (čl. 160)

Znalec doručil dňa 31. 10. 2007 vyhotovený dodatok k znaleckému posudku + vyúčtovanie. (čl. 165)

Sudca dňa 6. 11. 2007 urobil pokyn na doručenie znaleckého posudku účastníkom konania s výzvou na vyjadrenie sa k nemu. (čl. 179)...

Na čl. 184 sa nachádza potvrdenie OS Piešťany, že dňa 23. 6. 2005 bol prijatý návrh na začatie konania v právnej veci navrhovateľky 1 z čl. 1 proti odporcovi 1 z čl. 1 o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a vec bola pridelená na rozhodnutie sudkyňi Mgr. Ing. Š. ...

Na čl. 186 je potvrdenie, že vec bola pridelená na vybavenie sudkyňi JUDr. C. dňa 1. 4. 2008.

Na čl. 188 je potvrdenie, že vec bola v rámci rozvrhu práce pridelená dňa 25. 6. 2008 na vybavenie JUDr. O. K.

A z čl. 1 doručil dňa 14. 7. 2008 na OS Trnava urgenciu na vytýčenie pojednávania. Urgencia bola dňa 18. 7. 2008 doručená na OS Piešťany. (čl. 188)...

A z čl. 1 doručil dňa 13. 10. 2008 tun. súdu urgenciu na vytýčenie pojednávania a dňa 3. 11. 2008 doručil vyjadrenie sa k doplnenému znaleckému posudku. (čl. 190, 191).»

Ďalej sa vo vyjadrení okresného súdu k sťažnosti uvádza:

„V zmysle opatrenia 1 Spr R/9/2009 zo dňa 13. 7. 2009 bola vec vedená na súde pod sp. zn. 6 C/144/2008 (pôvodne pod sp. zn. 12 C/7/2004) pridelená zákonnej sudkyňi JUDr. V. S. ku dňu 16. 7. 2009. S touto vecou jej ako novovymenovanej sudkyňi v rámci rozvrhu práce bolo prerozdelených ďalších cca 381 spisov (252 z agendy C - z toho 9 návrhov na ochranu osobnosti, 38 určovacích žalôb, 10 návrhom na vyporiadanie BSM po rozvode, 7 návrhov na zapretie otcovstva, 32 návrhov na rozvod, 13 návrhov na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, atď., 79 z agendy Cb a 51 z agendy P), pričom v tejto veci sa už dňa 28. 7. 2009 vyjadrovala k sťažnosti odporcu 1 z čl. 1 na prieťahy v konaní.

Z obsahu návrhu ako i obsahu spisu vyplýva, že nielen navrhovateľ ale i odporcovia majú záujem na rozhodnutí o návrhu navrhovateľa (určenie vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam) a taktiež, že ide z hľadiska právneho o zložitú vec prihliadnuc na to, že predmetom sporu sú nehnuteľnosti, ktorých vlastníctvo k nim je potrebné veľmi precízne zisťovať vykonávaním dôkazov. Keďže v konaní boli už vypočutí všetci účastníci konania i navrhnutí svedkovia, znalcom bol vyhotovený ako znalecký posudok tak i dodatok k znaleckému posudku, zákonná sudkyňa dospela k záveru, že je potrebné, aby sa ešte znalec vyjadril k vyjadreniu advokátka navrhovateľky k znaleckému posudku. Následne ešte dňa 28. 7. 2009 urobila sudkyňa úpravu, aby bola urobená kópia z čl. 189 a 191 a aby boli zaslané znalcovi Ing. W. na vyjadrenie v lehote 30 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Zistila, že výzva bola znalcovi odoslaná poštou dňa 19. 8. 2009. Po doručení vyjadrenia znalca mieni vytýčiť v predmetnej veci pojednávanie.“

K vyjadreniu okresného súdu sťažovateľka zaujala stanovisko podaním doručeným ústavnému súdu 18. septembra 2009, v ktorom ho z hľadiska posúdenia priet'ahov v konaní označila za irelevantné.

Obsah súvisiaceho spisu okresného súdu potvrdzuje úkony uvedené v jeho vyjadrení z 24. augusta 2009.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že spory o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam tvoria bežnú súčasť agendy všeobecných súdov a v zásade ich nemožno hodnotiť po stránke právnej ani skutkovej ako zložité, čo sa vzťahuje aj na napadnuté konanie.

Okresný súd vo svojom vyjadrení uviedol, že podľa jeho názoru ide z právneho hľadiska o zložitú vec „*prihliadnuc na to, že predmetom sporu sú nehnuteľnosti, ktorých vlastníctvo k nim je potrebné veľmi precízne zisťovať vykonávaním dôkazov*“.

Ústavný súd akceptuje požiadavku nutnosti precízneho zisťovania vlastníctva nehnuteľností, ktoré sú predmetom konania, čo aj vzhľadom na nutnosť nariadenia znaleckého dokazovania umožňuje prijatie záveru o skutkovej zložitosti preskúmaného konania. Súčasne však zastáva názor, že uvedený dôvod nemôže ospravedlniť nečinnosť okresného súdu v napadnutom konaní vyhodnotenú v ďalšej časti odôvodnenia tohto nálezu.

2. Správanie sťažovateľky ako účastníčky súdneho konania je druhým kritériom pri rozhodovaní, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd nezistil takú skutočnosť, ktorá by z pohľadu zodpovednosti za vznik zbytočných prieťahov v napadnutom konaní mala byť pripísaná na ťarchu sťažovateľky.

3. Napokon ústavný súd z hľadiska skúmania, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným prieťahom, hodnotil samotný postup okresného súdu.

V priebehu napadnutého obdobia ústavný súd zistil tieto obdobia nečinnosti:

- od 13. januára 2004 (okresnému súdu bol doručený návrh) do 13. apríla 2005 (výzva okresného súdu), t. j. v trvaní viac ako 1 rok,

- od 6. novembra 2007 (pokyn zákonného sudcu na zaslanie dodatku k znaleckému posudku účastníkom konania) do 28. júla 2009 (pokyn zákonnej sudkyne na vyjadrenie formou ďalšieho dodatku k znaleckému posudku), t. j. v trvaní 20 mesiacov.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že v doterajšom priebehu konania bol okresný súd bez relevantnej zákonnej prekážky nečinný v súhrne takmer tri roky.

Argumentáciu okresného súdu spočívajúcu najmä v poukazovaní na vysoký počet neskončených vecí ústavný súd nemohol akceptovať s poukazom na svoju predchádzajúcu

judikatúru, v ktorej uviedol, že nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nemá alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie stavu právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konania spôsobujúce zbytočné prieťahy v súdnom konaní. Ústavný súd k tomu dodáva, že v žiadnom prípade nemožno prenášať technicko-organizačné problémy orgánov verejnej moci na účastníkov konania, čo platí o to viac, ak to môže mať za následok porušenie ich základných práv alebo slobôd (II. ÚS 311/06).

Na ťarchu okresného súdu je potrebné pripísať tiež opakované zmeny v rozvrhu práce, čo malo za následok, že právna vec sťažovateľky bola v doterajšom priebehu napadnutého konania postupne pridelená na prerokovanie a rozhodnutie šiestim zákonným sudcom. To berúc do úvahy čas nutný na oboznámenie sa s obsahom spisu jednotlivými sudcami nepochybné taktiež spomalilo priebeh napadnutého konania.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. PN 6 C 144/08 došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

III.

Pretože ústavný súd zistil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy okresným súdom, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľka domáhajúca sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľka žiadala aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 5 000 € (150 630 Sk) z dôvodov uvedených vo svojej sťažnosti poukazujúc najmä na to, že v dôsledku nečinnosti okresného súdu nemôže v plnom rozsahu uplatňovať vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, čím jej vzniká majetková ujma.

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. PN 6 C 144/08, berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu, ako aj skutočnosť, že konanie vo veci nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 1 500 € (45 189 Sk) za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o náhrade trov právneho zastúpenia sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku jej právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom advokátom JUDr. D. P. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže

v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2008, ktorá bola 695,41 € (20 950 Sk). Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) v sume 2 x 115,90 € (za jeden úkon právnej služby) a 2 x 6,95 € režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky). Úhrada bola priznaná v celkovej sume 245,70 €.

Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. septembra 2009